

uitspraak

RECHTBANK AMSTERDAM

Bestuursrecht

zaaknummer: AMS 18/4749

uitspraak van de enkelvoudige kamer van 26 juni 2019 in de zaak tussen

██████████ te Amsterdam, eiseres
(gemachtigde: mr. R. Verspaansdonk),

en

de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, verweerder
(gemachtigde: mr. G.J.M. Naber).

Procesverloop

Met het besluit van 26 oktober 2017 (het primaire besluit) heeft verweerder het verzoek van eiseres om verlenging van de diplomatermijn met een maand op grond van de Wet studiefinanciering 2000 (Wsf) afgewezen.

Met het besluit van 25 juni 2018 (het bestreden besluit) heeft verweerder het bezwaar van eiseres tegen het primaire besluit afgewezen.

Eiseres heeft tegen het bestreden besluit beroep ingesteld bij de rechtbank.

Verweerder heeft een verweerschrift ingediend.

De zitting heeft plaatsgevonden op 22 januari 2019. Eiseres is verschenen, bijgestaan door haar gemachtigde. Verweerder heeft zich laten vertegenwoordigen door haar gemachtigde.

Overwegingen

1. Bij de beoordeling van het beroep gaat de rechtbank uit van het juridisch kader zoals opgenomen in de achter deze uitspraak gehechte bijlage. De bijlage maakt deel uit van deze uitspraak.

Relevante feiten en omstandigheden

2.1. Eiseres is op 1 september 2001 met haar bachelor opleiding Culturele Antropologie begonnen en ontving daarvoor studiefinanciering in de vorm van een prestatiebeurs. Als een student binnen de diplomatermijn van 10 jaar een bacheloropleiding en een masteropleiding met goed gevolg afrondt, wordt de aan hem of haar toegekende prestatiebeurs omgezet in een gift.¹ Deze diplomatermijn kan wegens bijzondere omstandigheden worden verlengd².

---

¹ artikel 5.7 van de Wsf 2000

² artikel 5.16 van de Wsf 2000

2.2. Op het verzoek van eiseres van 26 september 2011 om de diplomatermijn te verlengen, heeft de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) namens verweerder bij besluit van 12 november 2011 de diplomatermijn met vier jaar verlengd, namelijk tot 31 augustus 2015. De bijzondere omstandigheid die aan de verlenging ten grondslag lag, was het overlijden van de moeder van eiseres in 2004. Daardoor lukte het eiseres niet verder te studeren. Eiseres heeft haar studie in 2008 weer opgepakt, maar ondervond nog medische klachten tussen 2008 en 2010. Dit bleek destijds uit medische stukken en een brief van de decaan.

2.3. Eiseres heeft op 12 juni 2017 de DUO verzocht om omzetting van haar prestatiebeurs op basis van haar diploma dat op 30 september 2015 is vastgelegd.

2.4. Verweerder heeft bij besluit van 25 juni 2017 dit verzoek afgewezen omdat eiseres het diploma een maand na het verlopen van de diplomatermijn op 31 augustus 2015 heeft behaald. Hiertegen heeft eiseres geen bezwaar gemaakt.

Verzoek eiseres om verlenging van de diplomatermijn

2.5. In plaats daarvan heeft zij op advies van de decaan op 31 augustus 2017 de DUO wederom om verlening van de diplomatermijn gevraagd. Op het verzoek van de DUO van 16 april 2018 om aanvullende informatie, heeft eiseres een brief van haar decaan van 29 mei 2018 overgelegd. De decaan geeft in deze brief aan dat een tweede verlenging van de diplomatermijn met één maand volgens haar gerechtvaardigd is, gezien de omstandigheden waar eiseres tijdens haar studietijd mee te maken heeft gehad.

Besluitvorming verweerder

3.1. In het primaire besluit heeft verweerder het verzoek van eiseres afgewezen.

3.2. Verweerder heeft in het bestreden besluit het primaire besluit gehandhaafd. Verweerder overweegt dat uit de brief van de decaan blijkt dat eiseres gevaar liep tot september 2012. Eiseres had daarna dus nog de mogelijkheid om haar bachelor diploma op tijd te halen, vooral ook gelet op het feit dat zij toen al onderdelen van haar bachelor had behaald. Verweerder acht de hardheidsclausule niet van toepassing.

Standpunt eiseres

4. Eiseres voert in beroep allereerst aan dat verweerder de verklaring van de decaan te uitgebreid heeft getoetst. Ter onderbouwing van dit standpunt verwijst zij naar de uitspraak van de Centrale Raad van Beroep (CRvB) van 18 januari 2017.³

Oordeel rechtbank

5.1. De rechtbank overweegt dat de CRvB in zijn uitspraak van 18 januari 2017 het toetsingskader voor de beoordeling van een verzoek om verlenging van de diplomatermijn, dat de CRvB eerder in zijn uitspraak van 28 oktober 2015⁴ uiteen heeft gezet, heeft bevestigd. De CRvB overweegt dat volgens de wetgever de ruim gestelde diplomatermijn van tien jaar, met de mogelijkheid van verlenging met maximaal vijf jaren, slechts bij hoge

³ ECLI:NL:CRVB:2017:224

⁴ ECLI:NL:CRVB:2015:3781

---

uitzondering niet toereikend zal zijn om met goed gevolg het afsluitend examen van een opleiding in het hoger onderwijs te kunnen behalen. De in artikel 5.16, derde lid, van de Wsf 2000 getroffen voorziening is dan ook slechts bedoeld voor gevallen die evident tot een onredelijk of onbillijk resultaat leiden.

5.2. Verder heeft de CrvB geoordeeld dat de wetgever met het bepaalde in artikel 5.16, vijfde lid, van de Wsf 2000 er uitdrukkelijk voor heeft gekozen dat uit verklaringen van de natuurlijke persoon of het bestuur van de rechtspersoon van de onderwijsinstelling waar de student is ingeschreven en, in geval van medische omstandigheden tevens van een arts, zal moeten blijken dat voldaan is aan de in artikel 5.16, derde lid, van de Wsf 2000 gestelde voorwaarden voor omzetting van de prestatiebeurs in een gift. De eerste volzin van het vijfde lid van artikel 5.16 kan in zoverre niet los worden gezien van de daarop volgende volzinnen. Het is dan ook niet aan de minister om zelfstandig te beoordelen of aan de toepassingsvoorwaarden van artikel 5.16, derde lid, van de Wsf 2000 is voldaan. Het is wel aan de minister om te bezien of de door artikel 5.16, vijfde lid, voorgeschreven verklaringen van de onderwijsinstelling (en zo nodig van een arts, die ook een door de minister ingeschakelde medisch adviseur kan, dan wel onder omstandigheden zal moeten, zijn) op zorgvuldige wijze tot stand zijn gekomen, inzichtelijk en consistent zijn. Eerst indien daarvan sprake is heeft de minister een toereikende grondslag voor zijn beslissing op het verzoek van de studerende. Blijkens de hen in artikel 5.16, vijfde lid, toebedeelde taak worden de onderwijsinstellingen door de wetgever het beste in staat geacht zich een beeld te vormen van het causale verband tussen de gestelde bijzondere omstandigheden en de mogelijkheden tot succesvol studeren.

5.3. Met in achtneming van bovenomschreven toetsingskader, is de rechtbank is met eiseres van oordeel dat verweerder bij de totstandkoming van het bestreden besluit buiten zijn bevoegdheid is getreden, door zelfstandig een inhoudelijk oordeel te geven over de vraag of de door eiseres aangevoerde omstandigheden ertoe hebben geleid dat eiseres haar diploma niet binnen de diplomatermijn heeft gehaald. Zoals de CrvB heeft overwogen wordt de decaan door de wetgever het beste in staat geacht zich een beeld te vormen van het causale verband tussen de gestelde bijzondere omstandigheden en de mogelijkheden tot succesvol studeren. Verweerder had zich moeten beperken tot de vraag of de verklaring van de decaan op zorgvuldige wijze tot stand is gekomen, inzichtelijk en consistent is.

5.4. In de verklaring van de decaan staat dat de bijzondere omstandigheden in 2004 zijn begonnen met het overlijden van de moeder van eiseres en de in verband daarmee ontstane medische klachten tot 2008. Vervolgens is eiseres in 2009 met de dood bedreigd. Vanwege veiligheidsredenen is dit bij het eerste verlengingsverzoek niet gemeld. Eiseres heeft toen op advies van de recherche haar woning moeten verlaten, omdat het daar te gevaarlijk was geworden. Ze heeft bij vrienden en familie moeten verblijven en hoopte dat ze uiteindelijk weer naar haar woning terug kon zodra de situatie veilig was. Het werd niet veilig en in maart 2012 heeft eiseres haar woning opgezegd en is ze gaan zwerven tussen familie en vriend. Ze had nooit een plek voor zichzelf en dat brak haar vanaf het begin al op. In augustus 2012 is de man die eiseres bedreigd heeft, vermoord. Volgens de decaan is duidelijk dat door de bijzondere omstandigheden de maand september 2015 noodzakelijk was om haar diploma te behalen. De decaan geeft aan dat zij het aantal aan te vragen maanden verlenging eerder te krap heeft bepaald.

5.5. Naar het oordeel van de rechtbank voldoet de verklaring van de decaan aan de daaraan door de wetgever gestelde eisen. De decaan beschrijft uitgebreid de bijzondere omstandigheden en concludeert dat er causaal verband is tussen deze omstandigheden en het niet behalen van het diploma binnen de diplomatermijn. Zoals hiervoor onder 4.2. is overwogen is de decaan door de wetgever ook het beste in staat geacht zich een beeld te vormen van het causale verband. Te meer nu de decaan langdurig betrokken is geweest bij de situatie van eiseres. Anders dan verweerder suggereert, betekent de omstandigheid dat haar belager in augustus 2012 is vermoord, niet zonder meer dat genoemde omstandigheden niet in direct causaal verband staan met het niet binnen vóór 1 september 2015 kunnen behalen van het diploma. De rechtbank heeft geen reden om te twijfelen aan de verklaring van de decaan waaruit volgt dat de gevolgen van de bijzondere gebeurtenissen die eiseres heeft meegemaakt hebben doorgewerkt tot september 2015, zodat zij niet in staat was daarvoor haar diploma te halen.

Conclusie en proceskosten

6.1. Dit betekent dat het beroep gegrond is het de rechtbank het bestreden besluit vernietigt. De rechtbank ziet aanleiding zelf in de zaak te voorzien, in die zin dat de rechtbank het primaire besluit herroept en bepaalt dat het verzoek van eiseres om verlenging van de diplomatermijn met een maand tot en met 30 september 2015 wordt verlengd.

6.2. Omdat de rechtbank het beroep gegrond verklaart, bepaalt de rechtbank dat verweerder aan eiseres het door haar betaalde griffierecht vergoedt.

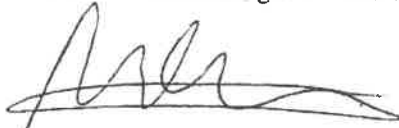
6.3. De rechtbank veroordeelt verweerder in de door eiseres gemaakte proceskosten. Deze kosten stelt de rechtbank op grond van het Besluit proceskosten bestuursrecht voor de door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand vast op € 1.024,- (1 punt voor het indienen van het beroepschrift, 1 punt voor het verschijnen ter zitting, met een waarde per punt van € 512,- en een wegingsfactor 1).

Beslissing

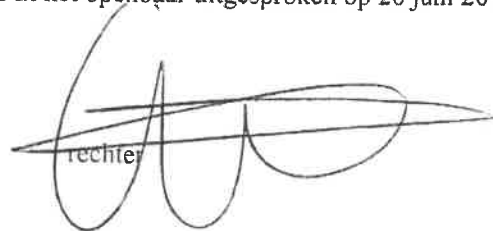
De rechtbank:

- verklaart het beroep gegrond;
- vernietigt het bestreden besluit;
- herroept het primaire besluit en bepaalt dat deze uitspraak in de plaats treedt van het vernietigde bestreden besluit. Dit betekent dat de diplomatermijn met een maand tot en met 30 september 2015 wordt verlengd;
- draagt verweerder op het betaalde griffierecht van € 46,- aan eiseres te vergoeden;
- veroordeelt verweerder in de proceskosten van eiseres tot een bedrag van € 1.024,-.

Deze uitspraak is gedaan door mr. L.Z. Achouak el Idrissi, rechter, in aanwezigheid van mr. M. Oosterhuis, griffier. De beslissing is in het openbaar uitgesproken op 26 juni 2019.

griffier

rechter

Afschrift verzonden aan partijen op:

26 JUN 2019

Rechtsmiddel

Tegen deze uitspraak kan binnen zes weken na de dag van verzending daarvan hoger beroep worden ingesteld bij de Centrale Raad van Beroep. Als hoger beroep is ingesteld, kan bij de voorzieningenrechter van de hogerberoepsrechter worden verzocht om het treffen van een voorlopige voorziening.

in kopie conform,
de griffier van de Arrondissements
rechtbank Sector Bestuursrecht
te Amsterdam

BIJLAGE: wettelijk kader

Wet studiefinanciering 2000 (Wsf)

Artikel 5.5. Diplomatermijn hoger onderwijs

De diplomatermijn hoger onderwijs is een periode van 10 jaren. Deze periode vangt aan op de eerste dag van de maand waarover voor het eerst studiefinanciering is toegekend voor het volgen van hoger onderwijs.

Artikel 5.7. Omzetting in gift

[..]

Lid 3 Indien een student binnen de diplomatermijn hoger onderwijs met goed gevolg een hbo-bacheloropleiding of het geheel van een wo-bacheloropleiding en een wo-masteropleiding afrondt, wordt de aan hem toegekende prestatiebeurs hoger onderwijs voor de duur van de desbetreffende opleiding omgezet in een gift. Onverminderd de eerste volzin, wordt van de toegekende reisvoorziening één jaar extra omgezet in een gift.

[..]

Artikel 5.16. Bijzondere omstandigheden

Lid 1 Indien een student als direct gevolg van bijzondere omstandigheden van tijdelijke aard niet in staat is binnen de diplomatermijn hoger onderwijs met goed gevolg het afsluitend examen te behalen, wordt deze termijn verlengd met de duur van die bijzondere omstandigheden.

Lid 2 Indien een student als direct gevolg van bijzondere omstandigheden van structurele aard niet in staat is binnen de diplomatermijn hoger onderwijs met goed gevolg het afsluitend examen te behalen, wordt deze termijn, op aanvraag, verlengd met 5 jaren. Onder bijzondere omstandigheden van structurele aard kunnen in ieder geval worden verstaan functiebeperking of chronische ziekte.

Lid 3 Indien een student als direct gevolg van bijzondere omstandigheden van structurele aard niet in staat is binnen de diplomatermijn hoger onderwijs of binnen de, op grond van het tweede lid, verlengde diplomatermijn hoger onderwijs met goed gevolg het afsluitend examen te behalen, wordt de aan hem toegekende prestatiebeurs hoger onderwijs omgezet in een gift.

[..]

Lid 5 Onze Minister stelt op aanvraag van de student vast of er sprake is van bijzondere omstandigheden in de zin van dit artikel. De bijzondere omstandigheden kunnen uitsluitend worden aangetoond door gedagtekende verklaringen van een arts en de natuurlijke persoon of het bestuur van de rechtspersoon van de onderwijsinstelling waar hij is ingeschreven. Indien de bijzondere omstandigheden uitsluitend van niet-medische aard zijn, volstaat een gedagtekende verklaring van de natuurlijke persoon of het bestuur van de rechtspersoon van de onderwijsinstelling waar de student is ingeschreven.

Artikel 11.5. Hardheidsclausule

Lid 1 Onze Minister kan voor bepaalde gevallen de wet buiten toepassing laten of daarvan afwijken voor zover toepassing gelet op het belang dat deze wet beoogt te beschermen, zal leiden tot een onbillijkheid van overwegende aard.

[...]